

Predatie: doodsoorzaak bij adult havikvrouwtje *Accipiter gentilis*

Kees Rosendaal

Plukjes borstveren wapperden als vlaggetjes her en der in het hoge gras. Stille getuigen van een opmerkelijke gebeurtenis. Maar ook de alledaagse natuurwet: eten en gegeten worden. Het was 4 mei 1994. Piet Koopman en ik brachten een routinebezoek aan een nestbos in Haaksbergen. Vanaf eind maart was het havikpaartje al heel actief. Op 1 april vond mijn zoontje Erik een geplukt Steenuiltje. Deze dag voerden we een korte controle uit om te kijken of ze er nog zaten, namen ruipennen mee en noteerden gevonden plukresten. Bij dit broedgeval gingen we voorzichtig te werk, omdat we een maand eerder aan de overkant van het bosje een dode Buizerd vonden. De omstandigheden deden nogal vreemd aan: het dier lag dood, half vergaan onder een struik in een greppel langs een pad.

Om niemand te alarmeren liepen we zo stil mogelijk over het hoofdpad in de richting van de horst. Maar niet stil genoeg. Want vlakbij de grove den gekomen, streek het vrouwtje af. Gedurende onze aanwezigheid hoorden we haar nog een paar keer op afstand roepen. In de horstrand was het witte dons duidelijk waarneembaar. Het vrouwtje zat nu ongeveer vijf weken op de eieren. Hierna zochten we de directe omgeving van de nestboom af. Vier handpennen verzamelden we en van de plukresten die we vonden, behoorde er één toe aan...een volwassen havikvrouwtje! De vogel was op drie plaatsen, onderlinge afstand een kleine tien m, geplukt. De staartveren en de poten konden we niet vinden. De schoudergordel en het ingehakte borstbeen wel. Het zat nog aan elkaar vast. Op een andere plaats lag een gedeelte van de ribbenkast. De hele schedel was nog intact, maar achter het linkeroog ingehakt, waardoor er bloed in de schedelholte was gelopen. Overigens ontdekte ik dat pas thuis bij het schoonmaken van de schedel. De armpennen en de handpennen namen we ook mee. Reconstruerend aan de hand van de versheid van de sporen moet het dier in de tweede week van april zijn geslagen. Bij het gedode exemplaar was de handpenrui nog niet begonnen.

Schedel en deel linkervleugel van geslagen adult vrouwtje Havik, Twente, 4 mei 1994 (K. Rosendaal).

Summary: Predation as cause of death of an adult female Goshawk
Accipiter gentilis

On 4 May 1994, a plucking of an adult female Goshawk was found near an occupied nest of a Goshawk in the province of Overijssel. This bird was not the breeding bird belonging to the nest (the latter still present) and was apparently killed by a Goshawk in the second week of April.

Adres: Beltrumbrink 62, 7544 ZD Enschede